

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

☐ ☐

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

☐ ☐

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Pentru cei rămași acasă.

Privirile noastre sunt astăzi îndreptate spre câmpurile de războiu, pe cari ostașii țării seceră laurii pentru izbânda unei cauze mari, cum este a monarhiei. Însuflețirea, de care sunt animați astăzi ostașii noștri, ne îndreptățește ca să privim cu cea mai deplină încredere la operațiile, ce se urmează acum la sud și la nord.

Ceeace trebuie să ne ocupe însă în cursul acestei campanii, în aceeași măsură, ca și operațiile militare dela granița sârbească și rusească sunt cei rămași acasă, fără sprijin. Am fost martori cu toții, cum flăcăii noștri au plecat până la unul, la cea dintâiu chemare a țării, ca să-și facă datoria lor de cetățeni și viteji. În cele mai multe locuri au rămas pe urma lor multă mizerie și nevoi. Copii mici și mulți, case fără o bucată de pâne, o mare mulțime avizată la ajutorul deaproapelui.

În fața acestor stări, societatea s'a mișcat pretutindeni, în orașe s'au format societăți de ajutoare și binefacere, damele din societatea înaltă au luat inițiativa, iar instituțiile mari de bani, societățile și particularii, au grăbit cu sume însemnate, ca să alineze foamea celor rămași fără ajutor. Maiestatea Sa Monarhul, a dăruit pe seama familiilor celor înrolați peste un milion coroane; băncile au contribuit sute de mii, particularii tot astfel. Și sumele acestea sunt numai cele ce s'au publicat în foi. Fără îndoială însă, că mila creștinească își are titlul ei de merite și mai însemnat în ceeace nu s'a spus până acum. În zilele acestea însă, când brațele de lucru și spriginul familiilor este departe, ca să-și facă datoria pentru țară, nu atâta mila să ne îndemne

a sta întru ajutor, ci *datorința* noastră a celor rămași, să ne silească a îngriji de cei lipsiți.

Facem apel către preoțimea noastră, ca să vegheze și să aplice mijloacele trebuincioase pentru ca familiile celor înrolați să nu tânjască în mizerie în aceste zile grele.

Săraci vor fi, dar mizeri și flămânzi nu-i permis să fie!

Să ne rugăm Domnului! Glasul de ch mare sub drapel al împăratului și re-relui nostru apostolic a fost ascultat, cum mai bine nu se putea. Fiii neamurilor, cari alcătuiesc Monarhia austro-ungară, în accepția proprie a cuvântului, au *alergat*, să pună zăgaz barbariei și urei, ce ni le-a arătat impertinenta Sârbie și să răsbune sângele vărsat al fostului moștenitor de tron, ca și aici să se plinească cuvântul sfânt al Evangheliei: „Pe cei răi” — cari au ucis pe moșteanul viei — „cu rău îi va pierde” (Mat. 21, 41).

Nu se poate tăgădui, că strigătul de războiu a pricinuit întristare, durere, fior, groază, desperare și râuri de lacrimi, dar toate acestea s'au pierdut în hotărîrea și însuflețirea rară a acelor, cari și-au lasat în câmp coasă, secere, plug și boi și, smulgându-se cu adevărat eroism din brațele părinților neputincioși, a soțiilor iubitoare și a neputincioșilor copilași, cu un: „Doamne, ajută!” au năvălit la arme, ca să ia cu puterea garanții, că morala, civilizația și pacea nu vor mai fi bruscate și amenințate cu strivire.

Cei chemați și aleși s'au dus pe drumul gloriei strămoșești, căutând și mai mult înălțarea patriei noastre comune.

Cei rămași acasă avem datorința sfântă, să *muncim*, să nu stăm uluiți în fața năcazurilor, să *părăsim crizmele* și să *facem rugăciuni publice pentru bun sporul, sănătatea și învingerea vitejilor noștri ostași* și pentru mângâierea noastră, așa cum ne-au îndemnat și capii bisericii noastre.

Biserica noastră, propovăduitoarea sublimiei religiei a păcii, a rânduit diferite rugăciuni, prin cari chemăm mila lui Dumnezeu asupra nevoilor vieții. Cea mai admi-

rabilă și mai eficace e la toată întâmplarea sf. Liturghie. De mare însemnătate e și Canonul de mângâiere către Preasfânta de Dumnezeu Născătoare. Sunt comune, în cari preoții aduc Jertfa dreptății și peste săptămână, în unele zile, la cari cei rămași se cuminecă pentru ei și pentru cei din oaște. În altele de mai multe ori, zilnic chiar, se slujește Paraclisul.

În catedrala din Blaj, pe lângă multele Liturghii, ce le va celebra preoțimea de aici, se servește Paraclisul în fiecare Miercuri și Vineri la orele 5 $\frac{3}{4}$ p. m., iar Dumineca, după Îrsărutul dela 3 $\frac{3}{4}$ o. p. m.

Cel mai frumos viitor îl vor avea neamurile, cari se vor alipi cu mai multă încredere și iubire de Dumnezeu. Să ne apropiem și noi de Acela, care e tăria, scăparea și mângâierea noastră și de Acela, care e folositoarea tuturor creștinilor. Să ne punem și să punem și pe cei din oaște sub scutul rugăciunii!

Invingerile noastre.

Cazacii respinși.

A. T. U. anunță: o știre dela granița rusă spune, că un detașament de cavalerie inamică a făcut și ieri tentative de a pătrunde pe teritorul nostru. La orele 8 dimineața s'a dat lângă Adamotka o luptă între posturile noastre dela graniță din acel punct și cazaci. Aceștia au trebuit, în urma fecului nostru, să se retragă.

*

Joi după amiazi, într'un punct situat puțin mai jos de locul unde se varsă râurile Drina și Sava unde sârbii ridicau întărituri, un subofițer din flota dunăreană a luat cu el înot 3 kgr. de «ecrasită» și nefind observat, a făcut să sară în aer întări-tura sârbească. Sârbii alergară și deschiseră un foc viu în contra echipajilor noastre; patrula noastră a ripostat ucizând patru sârbi. Subofițerul austriac s'a înapoiat la mal nevătămat.

Războiul european.

Numărul declarațiilor de război iarăși s'a mai înmulțit cu unul: **Munte-negro a declarat războiul monarhiei.** Prin urmare, până acum, s'au dat declarații formale de război, între următoarele state: 1. *Monarhia și Sârbia*, 2. *Germania și Rusia*, 3. *Anglia și Germania*, 4. *Belgia și Germania*, 5. *Germania și Franța*, 6. *Monarhia și Rusia*, 7. *Sârbia și Germania și Rusia*, 8. *Munte-negru și Monarhie.* În urmă au sosit știri, până acum însă neconfirmate, că și **Iaponia ar fi declarat războiul Rusiei.**

Numai acum a eșit la iveală, că Germania a declarat războiul Franței, deși declararea s'a făcut în 3 August. Franța cât a putut, s'a năzuit ca lucrul acesta să nu se dea publicității, — cel puțin așa în grabă, — căci nota Germaniei, prin care declară războiul, conține acte foarte compromițătoare pentru Franța, din cari se vede, că Franța și-a călcat promisiunea solemnă, de a respecta o zonă de 10 kilometri la graniță.

Consulul nostru din Cetinje, a primit declararea de război în 5 August; din cauza greutăților puse de guvernul din Munte-negro, consulul s'a aflat în imposibilitate de a remite declararea de război Vienei. În schimb însă, în noaptea din 5 spre 6 August, așa dară, pe când nici nu eră intrată starea de război între cele două state, **Munte-negro a încercat să pătrundă în Hertegovina;** grație trezviei trupelor noastre din Trebinje, munte-negrinii au fost respinși.

Oștirea Austro-Ungară în 6 l. c. lângă Cracovia, la graniță spre Rusia, a început ofensiva. Și deja ziua primă s'a terminat cu succes admirabil: **trupele noastre au ocupat două orașe din Polonia Rusească, au cuprins înălțimile din nordul râului Vistula, și s'au unit cu trupele germane din Cestochau și Bendzin.** De sigur, că aceasta e senzația zilei. Armatele aliate, unite, înaintează acum spre capitala Poloniei rusești, spre *Varșovia*, și Polonii subjugată de Ruși primesc trupele noastre pretutindenea cu însuflețire.

Un moment de cea mai mare importanță, de pe câmpul de bătaie din Belgia, e că avantgarda germană cu un eroism fără păreche a încercat o lovitură asupra orașului *Liege (Lüttich)*, câțiva cavaleriști au pătruns în oraș și au voit să prinză pe comandant, care a scăpat fugind. Încercarea n'a succes. Spre seară a sosit vestea,

care a cutrămurat pe toți: *Germanii au ocupat orașul Lüttich.*

Despre evenimentele de pe câmpul de luptă dăm următoarele:

Succesele monarhiei contra Sârbiei, Muntenegrului și a Rusiei.

(A. T. U.) Știrile sosite de pe teatrele ambelor războaie, precum era de prevăzut, sunt cu totul favorabile, deși nu privesc deocamdată, decât mici încercări prealabile.

Războiul cu Sârbia.

Încercarea de năvălire a sârbilor pe teritoriul bosniac, pe linia de graniță *Vardiște-Rudo*, a fost respinsă. O încercare analoagă întreprinsă în dimineața de 5 și 6 August, de către munte-negrini, de asemenea a fost zădărnicită. De altcum această încercare constituie de-o parte o violare flagrantă a dreptului ginților, fiind dat că **Munte-negru a remis ministrului nostru la Cetinje în 5 August la orele 5 și jumătate după-prânz declarațiunea de război, dar de altă parte i-a luat puțința de a raporta despre aceasta guvernului său.** De altă parte aceasta încercare a manifestat fericita cooperare entuziastă a populațiunii noastre în respingerea inamicului.

Războiul cu Rusia.

Războiul contra Rusiei a început la 6 August după-prânz printr'o ofensivă lângă *Cracovia*. Detașamente însemnate de cavalerie cu cicliști și infanterie, au înaintat pe teritor rusesc, punând mâna pe orașele *Olkusz* și *Volbrom* și au luat contact cu trupele germane, cari înaintează dela *Cestochau* la *Bendzin*. Înălțimile granițelor ruse la Nord de *Cracovia* și lângă *Novebresco* pe țărnul de Nord al *Vistulei*, sunt în stăpânirea noastră. Populațiunea poloneză se asociază la trupele noastre cu entuziasm.

Mobilizarea și desfășurarea armatelor noastre se face după program, cu liniște ordine și iuteală.

Cei chemați sub drapel au urmat chemării comandantului-suprem, din toate părțile vastei noastre monarhii, cu bucurie și entuziasm. O mare parte a rezervei s'a prezentat încă înainte de terminul fixat. Ofițeri și soldați așteaptă într'o dispoziție elavată, marile evenimente cari vor urma.

Rusia se restrânge la defensivă.

Trupele rusești, de pe întreaga linia de graniță a Monarhiei și a României, sunt în retragere. În drumul lor de retragere, încearcă să nimicească magazinele și rezervele de proviziuni.

Se poate constata deja de acum, că războiul rușilor nu răspunde așteptărilor franceze. Francezii adevărat au calculat, că rușii vor pași în ofensivă. Spre scopul acela, ca Rusia se poată duce războiul ofensiv, Franța precum se știe, a adus jertfe însemnate și a acordat Rusiei un împrumut de mai multe miliarde.

Munte-negru a declarat război.

A. T. U. anunță: Guvernul reg. munte-negrean a comunicat ministrului austro-ungar *Otto*, că **Munte-negru se consideră în stare de război cu Austro-Ungaria.** Ministrul nostru a părăsit Cetinje.

Declarația de război a Munte-negrului e evenimentul mai important de pe câmpul de luptă al Sârbiei. S'a pregătit în taină și când a terminat pregătirile, a declarat războiul Monarhiei. De aici însă nu urmează, că Munte-negru va începe ofensiva, importanță are numai din punctul acela de vedere, că o parte a trupelor noastre ce operează la Sud, e angajată pentru Munte-negrini. De altcum Monarhia și-a dat seamă de lucrul acesta, încât nu a fost surprinsă.

Pregătirile Munte-negrului.

În Munte-negru sunt chemați sub drapel, bărbații dela 15 până la 65 ani. Regele *Niculae* a ceretat pozițiile ostirii din muntele *Lovcen*, unde au fost transportate în ultimul timp toate tunurile disponibile. Consulul Rusiei s'a întors la începutul acestei luni din *Ragusa*, unde își petrecea vara și de atunci conduce în decizie pregătirile amenințătoare.

Războiul ruso-german.

Germanii înaintează în Polonia rusească.

(Oficial). Se depeșază din *Hohen-salza*: Aici a sosit o știre deamă de încredere, că trupe germane deja în 3 August au ocupat *Alexandrovo*. Germanii au făcut 50 ostași ruși prizoneri, mulți ruși au căzut.

(Comuna Alexandrovo e situată în apropierea râului Vistula, la câțiva kilometri dela granița germană).

Lupta dela Censtochau.

Un ziar din Censtuchau publică pe lung ocuparea orașului de trupele germane:

Noaptea de Sâmbătă spre Duminică au petrecut-o locuitorii în mare agitație, căci din depărtare se auziau aproape neconținut bubuituri de tunuri și împușcături. Pe la 2 ore după miezul nopții, sgomotul luptei se apropie. Lupta a decurs pe câmpurile satelor Lojki, Gnaszyn, Gorna-Kowodze, lângă Herby. Ciocnirile au fost sângeroase. Dimineața cătră 4 ore Rușii începură să se retragă spre Censtochau. În nemijlocita apropiere a orașelului Herby se întâmplă o nouă ciocnire între cazaci și cavaleria germană. Cazacii pierdură vreo 200 de oameni. *Trupele rusești într'o retragere grăbită, aruncând în aer toate podurile de pe liniile Herby-Kielce și Varșovia-Viena.*

Luni dimineața pe la 9, dispărură în direcția Varșoviei și ultimii cazaci, și în aceeaș vreme se arată cei dintâi călăreți germani în Czenstochau, sub conducerea unui locotenent. Înaintară încet până la un pod, și ofițerul îl cercetă cu deamănuntul, să vadă, nu cumva-i subminat.

Cu un sfert de ceas mai târziu sosi o trupă mai mare de Ulani și ocupă orașul. Rând pe rând apoi sosiră alte trupe.

Populația poloneză a primit cu bucurie trupele germane și ea însași a arătat pe unde au trecut trupele ruse. Ulanii, cei mai mulți poloni din Pozen, au urmărit pe ruși și i-a ajuns la Herby, unde s'a desfășurat lupta. Germanii au avut 20 morți, rușii de trei-ori atâția.

Devastarea palatului ambasadei germane la Petersburg.

Agenția Wolf anunță, că palatul admirabil al ambasadei germane din Petersburg a fost distrus total. O mulțime mare, s'a îndreptat cătră noua clădire a ambasadei germane, — care era una din cele mai frumoase clădiri ale Petersburgului, — bombardându-o cu petrii, spărgând toate geamurile, pătrunzând apoi înăuntru. Manifestanții au asvirlit pe geamuri mobila, pe care mulțimea din stradă a strâns-o la un loc și i-a dat foc. Alții au explodat acoperișul, unde au dat jos doi uriași atleți teutoni de fier. Cercurile oficiale ruse cearcă se scuze actul acesta brutal prin aceea, că marele duce

Constantin a fost înzultat în trecerea sa prin Germania, iar trenul văduvei țarevnei, ar fi fost oprit.

Ambele învinuiri sunt neadevărate. Împărăteasa-mamă a fost primită la Berlin cu toate onorurile. La gară a fost întâmpinată de înalți oficiali ai ministerului de externe și alți dignitari. Trenul apoi a fost îndreptat spre Dania prin Schleswig-Holstein și nu în direcția ostică, care era în stare de războiu, — ca astfel să și poată continua călătoria, cât mai îngrabă.

Este cu totul neadevărată și știrea aceea, că marele duce Constantin, ar fi fost insultat în Germania.

Proclamațiunea împăratului Wilhelm cătră poporul german.

O edițiune specială a Monitorului publică următoarea proclamațiune a împăratului:

Cătră poporul german!

Dela fundarea imperiului, timp de 43 ani eu ca și strămoșii mei ne-am străduit să asigurăm pacea lumii. Dușmanii ne invidiază însă isbânzile și munca. Conștiința de răspundere și de forța noastră am răbdat toate ostilitățile fățișe sau clandestine și dela răsărit și dela apus ca și de dincolo de mare, dar astăzi dușmanii voesc să ne umilim, ni-se cere să privim cu brațele încrucișate cum dușmanii noștri pregătesc un atac ascuns; ni-se cere să nu sprijinim pe aliata noastră al cărei prestigiu de mare putere este în joc și a cărei umilire ar atrage și pierderea puterii și a onorei noastre. Rămâne deci ca sabia să hotărască. E vorba astăzi de existența sau neexistența puterii germane. Ne vom apăra deci până la ultima suflare a ultimului soldat și vom învinge căci Germania n'a fost nici odată înfrântă când a fost unită, și Dumnezeu va fi cu noi precum a fost cu părinții noștri.

6 August 1914. Wilhelm (I. R.).

Germanii în Luxemburg.

Trupele germane, cari au intrat în Luxemburg, au dovedit o purtare exemplară. Comandantul a adresat populațiunii o proclamațiune în care spune, că ocuparea provinciei e numai interimală, vor respecta libertatea personală și averea fiecărui, orice transport îl plătesc cu bani gata. Secretarul ministrului de externe — Jagow a asigurat guvernul din Luxemburg, că Germania va răspunde și va restitui eventualele daune.

Războiul germano-francez.

Oștirea germană, ce operează contra Franței, a făcut un pas important, cucerind orașul *Lüttich*, Orașul *Lüttich (Liege)* e un oraș din Belgia, cu 230.000 locuitori, aranjat modern și din punct de vedere strategic are o importanță capitală, căci de aici se deschide linia principală spre Paris. După cum am amintit, trupele germane înaintează în continuu prin Luxemburg și deja la *Briey*, și-au pus piciorul pe pământ francez. Și aici ca și pe pământul Rusiei, ofensiva progresează sub cele mai sigure auspicii.

Germanii au ocupat orașul Lüttich.

A. T. U. anunță din Berlin: orașul Lüttich a căsūt și e în mâinile Germanilor.

Dupăce trupa, care a încercat un atac cutesător contra orașului Lüttich, a fost întărită cu alte trupe, au început un atac vehement contra cetății. Întări-tura eră în mâinile germanilor dimineața la 8 ore. (Vineri, în 7 August).

Vestea ocupării Lüttichului, a produs mare entuziasm la Berlin, șeful statului maior *Moltke*, a comunicat publicului vestea îmbucurătoare din automobil pe stradă. Vestea e cu atât mai importantă, fiind orașul Lüttich întărit modern.

Mobilizarea generală în Turcia.

Mobilizarea începută ca parțială, a devenit generală. Ziarele publică înștiințări că toți bărbații până la vârsta de 45 de ani să se prezente la posturi.

Vapoarele române suspendându-și cursele, Constantinopolul este cu începere de azi cu totul izolat de Europa; însă guvernul dă asigurări că aprovizionarea Constantinopolului și provinciei este asigurată pentru multă vreme.

Lupta navală germano-rusă.

O depeșă din Constantinopol spune, că după informațiuni din izvor sigur, o luptă ar fi avut loc între flota germană și rusă; aceasta din urmă ar fi fost respinsă în golful Finlandei, unde va rămânea închisă. Insula a fost ocupată de trupele germane.

Niște pescari spun, că unul dintre cele mai mari vase rusești s'a împotmolit lângă Aland, și că a fost cu neputință să fie scos din această situație. (A. R.)

Pontificele Piu al X-lea către catolicii din întreaga lume.

Orgănul oficial al Vaticanului „Osservatore Romano“, publică în numărul său din 3 August, în fruntea foii o proclamațiune a Papei adresată tuturor catolicilor din lume, de următorul cuprins:

„Până când aproape întreaga Europa e cuprinsă în vârtejurile unui războiu înfricoșat, a cărui primejdie, și numai după puțină cugetare te umple numai de jale și groază, pe Noi Ne-a atins aceasta mai dureros, și cu atât mai vârtos Ne-a umplut de durere amară, fiindcă nouă ne este încredințată, mântuirea, viața popoarelor, a cetățenilor. În această rătăcire generală și în această oră decizivă, simțim și ne cugetăm la aceea, la ce deopotrivă ne poruncește atât iubirea noastră Părintească, cât și datorința apostolică, ca numele fiecărui credincios, să-l conducem cu zel cât mai mare acolo, de unde vine tot ajutorul, la Hristos, la principele păcii, la mijlocitorul cel mai puternic al oamenilor — la Dumnezeu. Să se apropie la glasul nostru fiecare catolic din lumea întreagă, la tronul, grației și al îndurării Lui, în rândul primii membrii clerului, cari afară de aceasta vor avea datorința deosebită, ca la ordinul episcopului, se țină în fiecare biserică, ore de rugăciuni publice, ca înduratul Dumnezeu, pătruns de rugăciunile celor pii, să stângă cât mai curând facele triste ale războiului și cu blândețe să aducă aminte conducătorilor statelor de cugete de pace și nu de neînțelegeri.

Roma, Vatican la 2 August 1914.

Piu X.

„Osservatore Romano“ la aceasta breve, face următoarele observări: Politica nepuținții, nu a arătat nici când mai clar, ca acum, că nu e în stare să oprească cursul evenimentelor. Pentru aceea însă catolicii nu se vor obișnui cu idei fataliste, nici nu vor tradă lipsă de hotărîre în cugetele și faptele lor. Adunându-se înaintea lui Dumnezeu, Domnul păcii și al războiului, se vor ruga pentru încetarea războiului, ori cel puțin pentru cea mai puternică localizare a lui. Vor avea convingerea aceea, că naia lui Petru, va rămâne nevătămată pentru toate timpurile; și în fiecare stat, vor împlini fără întârziere datorințele acelea, cari le vor dicta buna lor conștiință.

Preoții și războiul.

Cu prilejul proclamării mobilizării generale preoții obligați la serviciu militar s'au prezentat în grupuri numeroase sub drapel pentru-ca se satisfac obligamentul lor impus prin legea despre apărarea țării. Această lege (art. XXX. §-ul 29 din 1912) dispune că în caz de războiu preoții să fie chemați pentru a îndeplini funcțiunile de preoți militari. Dimpotrivă teologii, respective candidații de preoți chiar și în timp de războiu sunt scutiți de serviciu militar activ. Cu toate acestea, contrar dispozițiilor numitului art. de lege despre apărarea țării, s'au întâmplat numeroase cazuri când teologii, ba chiar preoții au fost înrolați ca simpli soldați.

La cererea preotului reformat Raffay Sándor din Budapesta către ministrul apărării țării de a se repara vătămarea adusă corpului preoțesc, ministrul apărării țării, bar. Hazai Samu, prin răspunsul său dat sub n-rul

106 617,126 din 1914, către numitul preot, confirmă favorul preoților și al teologilor asigurat în legea despre apărarea țării.

Ministrul atrage totodată atențiunea comisiilor de recrutare și a celor militare din țară să respecte dispozițiile legii de apărare referitoare la preoți și teologi.

(„Românu!“.)

La ce ajutor sunt îndreptățiți membrii familiilor celor înrolați?

În public sunt laite o mulțime de păreri — cele mai multe greșite despre ajutorarea membrilor familiilor celor înrolați. Pentru încunjurarea neînțelegerilor și pentru orientarea celor interesați, lăsăm să urmeze dispozițiile legii, referitoare la ajutorarea prin partea statului a membrilor familiilor celor înrolați.

Măsura și titlul de drept la ajutor le fixează art. XI. din 1882, care spune că membrii de familie rămași fără ajutor, a rezerviștilor suplenți și a honvezilor, precum și a celor obligați la serviciu militar, angajați la serviciul militar și de tabără, apoi a glotașilor, sunt îndreptățiți la ajutor din partea statului.

Următorii membri a familiilor celor înrolați, sunt îndreptățiți la ajutor:

a) soția legitimă, a celui înrolat, copii și nepoții lui dacă nu au pe altcineva, care să le poarte de grije;

b) tatăl, mama, moșul, buna, celui înrolat, dacă în timpul de pace, îi susținea cel înrolat;

c) socrul și soacra, și în urmă.

d) frații, celui înrolat, dacă aceștia erau susținuți de tot sau în parte de el și aceasta s'ar adevări în mod demn de încredere.

Ajutorul compete fiecărui membru din familie.

Suma de ajutorare e diferită după comunitate și orașe. Pentru membrul de familie mai mic ca de 8 ani, se dă numai jumătate din ajutorul fixat pentru o persoană.

Dacă familia celui înrolat nu are casă, primește și bani de cvartir.

Ajutorul ce se dă pentru membrii familiei, socotit la olaltă, nu poate fi mai mare decât a fost, câștigul pe o zi a celui înrolat.

Iar membrii aceia, cari numai în parte au fost susținuți de cel înrolat, vor primi ajutor în raport corăspunzător.

Nu e permis a computa în acest ajutor ajutoarele primite dela stat, autorități, ori dela privați.

Ajutorul durează până la reînțorcerea acasă a celui înrolat.

Membrii familiei celui înrolat, dacă acesta a murit pe câmpul de luptă, sau în decursul campaniei, primesc dela stat acest ajutor, încă 6 luni.

Ajutorul înceată, dacă cel înrolat, a dezertat, ori a fost pedepsit pentru vre-un delict, cu închisoare.

Diverse.

Un emis al ministerului de honvezi Dl ministru de honvezi a dat municipiilor următoare circulară:

„Spre a liniști și lămurii pe proprietarii de cai și de cară, încunoștiunțoz municipiile, că sumele de despăgubire ce li-s'au votat în baza art. de lege 69 es. 1912, li-se vor plăti în decurs de șase săptămâni prin cassa de păstrare postală conform alienatului penultim din § 10 respective alienatului ultim din §. 17 al numitului articol de lege“.

Atragem atenția publicului nostru asupra acestui emis ministerial, pentru-ca să se poată orienta.

Cătră membrele „Reuniunii femeilor române din comitatul Hundoarei“. O soartă năpraznică ne-a smuls părinții, bărbații, frații și copiii din liniștea vetrelor noastre. Iazmuls și i-a aruncat departe de hotarele țării, în ploaia de foc și de gloanțe, unde vor face zid din piepturile lor, pentru apărarea și siguranța noastră. În aceste zile de o supremă importanță pentru noi cei de azi și pentru urmașii noștri de mâine avem datorii de împlinit. Avem datoria sfântă de a ușura soarta celor duși pe câmpul de luptă și a celor orfani, rămași acasă.

Condusă de aceste sentimente, doamna Maria B. Baiulescu, prezidenta „Uniunii femeilor române din Ungaria“, a lansat un călduros apel către singuraticile reuniuni femești, rugându-le să contribuie cu obolul lor la mângâierea celor ce luptă și mor, vârsându-și sângele pentru țară.

Reuniunea noastră, a cărei scop este, — pe lângă promovarea industriei casnice române, — ajutorarea văduvelor și orfanilor, va trebui să-și aibă partea sa de jertfă nobilă. Rog deci pe toate membrele reuniunii, precum și pe toate femeile române din acest comitat, să vină în ajutorul vitejilor apărători ai vieții noastre. Contribuțiile se vor da membrilor noastre de încredere, cari le vor trimite subsemnatei, pentru a le preda autorităților competente. Deva, la 6 August n. 1914. Elena Pop Hosszu-Longin, prezidentă.

Necrolog. † Alexandru Gaja preot greco-cat. în Șomfalău—Sinfalva a repausat în 8 August în al 65-lea an al etății, al 40-lea an al căsătorii sale și după 32 de ani de păstorie la altarul Domnului. În mormântarea s'a întâmplat în 10 August st. n. d. a la 2 ore în cimiterul din Șomfalău.

MAI NOU.

Proclamațiunea armatei noastre către poporul polon.

Trupele noastre trecând granița Poloniei rusești, au adresat poporului o proclamațiune în limba germană și polonă din care dăm următoarele:

Cătră poporul polon!

Din voința Atotputernicului și a supremului comandant, armatele austro-ungare, unite cu trupele germane, pășesc acest hotar. Deodată cu aceste aducem cu noi și eliberarea polonilor de sub jugul moscovit. Vă aducem dreptate. Drapelele aceste, nu sunt streine, nici voauă, nici fraților voștri.

Un scop important al acestei campanii e și delăturarea acelor piedeci, cari Vă exchideau dela binefacerile culturii apusene. Noi nu am căutat acest războiu. Fiți cu încredere în noi, și spriginiți din toată inima intențiunile noastre.

Comandamentul suprem al armatei ces. reg. austro-ungare.

Proprietar, editor: Emil Tatar.

Redactor responsabil: Augustin Grușița.